

Apoštolský pôst

„Po dlhom sviatku Päťdesiatnice je pôst zvlášť potrebný, aby očistil naše myšlienky a urobil nás hodnými prijať dary Svätého Ducha... Preto bol zavedený tento spasiteľný zvyk pôstu po radostných dňoch, počas ktorých sme slávili zmŕtvychvstanie a nanebovstúpenie nášho Pána a príchod Svätého Ducha“ (z kázne pápeža sv. Leva Veľkého, + 461).

Na ôsmy deň po Päťdesiatnici byzantské cirkvi tradične začínajú Apoštolský pôst. Toto pôstne obdobie trvá do 28. júna, teda do predvečera sviatku hlavných apoštolov Petra a Pavla. Koptská cirkev začína svoj pôst v pondelok po Päťdesiatnici, sýrske cirkvi skrátili toto pôstne obdobie tak, aby trvalo maximálne trinásť dní. Týmto pôstom sa vraciame k bežnej činnosti kresťanského života: modlitba a pôst.

Prosebná modlitba – prosba o osobitnú milosť – sa spájala s pôstom už za čias kráľa Dávida. Pôst zintenzívňuje a potvrdzuje úprimnosť modlitby. Bez pôstu môže byť modlitba len prejavom planého záujmu: skôr rozprávaním než intenzívnym prosením Pána. Keď sa apoštolom nepodarilo vyliečiť chlapca trpiaceho epilepsiou, Pán Ježiš im dôrazne povedal: „Tento druh (diabolstva) sa nedá vyhnať ináč, iba modlitbou a pôstom“ (Matúš 17, 21).

Rané svedectvá o tomto pôste

Prvé doložené zmienky o tomto pôste pochádzajú zo štvrtého storočia. V liste svojmu priateľovi a podporovateľovi cisárovi Konštantínovi svätý Atanáž opisuje prax Alexandrijskej cirkvi: „Počas týždňa po Päťdesiatnici ľudia, ktorí dodržiavali pôst, vychádzali na cintorín, aby sa modlili.“ Španielska pútnička do Svätej zeme Egéria opisuje na začiatku roku 380 prax v Jeruzaleme: „v deň po sviatku Päťdesiatnice sa začalo obdobie pôstu.“

V tej dobe tento pôst dodržiavali aj západné cirkvi. Svätý Ambróz Milánsky (+ 397) píše o praxi vo svojej diecéze: „Pán nariadil, že tak, ako sme sa zúčastňovali na jeho utrpení počas Štyridsiatich dní, máme sa tešiť z jeho zmŕtvychvstania počas obdobia Päťdesiatnice. Počas obdobia Päťdesiatnice sa nepostíme, pretože počas týchto dní bol medzi nami prítomný samotný náš Pán... Kristova prítomnosť bola ako výživný pokrm pre kresťanov. Tak aj my sa počas Päťdesiatnice živíme Pánom, ktorý je prítomný medzi nami. Avšak v dňoch po jeho nanebovstúpení sa znova postíme“ (Kázeň 61).

Rímsky pápež Lev I. v piatom storočia hovoril o tomto pôste ako o príležitosti napraviť prípadné prehrešky pri slávení sviatkov: „Milovaní, po dnešnom sviatku, ktorý je posvätený zostúpením Svätého Ducha, nasleduje, ako viete, slávnostný pôst. ... nariadený ako zdravý a potrebný zvyk, aby, ak azda nedbanlivosťou alebo neporiadkom dokonca aj uprostred radostí sviatku vypukla nejaká neprimeraná rozpustilosť, mohla byť napravená liekom prísnej zdržanlivosti, ktorú treba dodržiavať o to svedomitejšie, aby v nás zostalo to, čo bolo v tento deň božsky darované Cirkvi“ (Kázeň 78, O svätodušnom pôste).

Žiadny z týchto prvých dokumentov nespája tento pôst s apoštolmi Petrom a Pavlom. Tento pôst sa praktizoval dávno predtým, ako sa začal sláviť sviatok apoštolov. V najstaršej praxi bol tento pôst spojený skôr so slávením Päťdesiatnice. Tento pôst bol sprvu vnímaný skôr ako obnovenie pôstu po paschálnom období. Počas päťdesiatich dní Paschy sme slávili Kristovo zmŕtvychvstanie, potom jeho nanebovstúpenie a nakoniec zoslanie Svätého Ducha na učeníkov. Počas oslavy prítomnosti zmŕtvychvstalého Krista sme hodovali, ale teraz je čas vrátiť sa ku každodennej praxi kresťanov: modlitbe, pôstu a almužne. Zápas o to, aby sme boli tým, čím sme sa stali, aby sme si „obliekli do Krista“, si vyžaduje celoživotné úsilie. Zachovávame časy na slávenie Kristových tajomstiev medzi nami – Deň Pána a veľké sviatky, počas ktorých sa nepostíme. Sú to však oddychové dni od bežnejšej kresťanskej praxe pôstu. Ako odpovedal Pán na otázku učeníkov Jána Krstiteľa a farizejov, prečo sa jeho učeníci nepostia: „Vari sa môžu svadobní hostia postiť, kým je ženích s nimi? Dokiaľ majú medzi sebou ženícha, nemôžu sa postiť“ (Mk 2, 19 – 20).

Pôst a apoštoli

V neskorších storočiach sa pôst predĺžil tak, aby sa končil v predvečer sviatku apoštolov, a začal sa vysvetľovať vo svetle ich pamiatky. V stredoveku svätý Simeon Solúnsky (+ 1429) vysvetľuje: „Apoštolský pôst je oprávnene ustanovený na ich počesť, pretože vďaka nim sme získali mnohé dobrodenia a oni sú pre nás vzorom a učiteľmi pôstu... Jeden týždeň po zostúpení Svätého Ducha, v súlade s Apoštolskou konštitúciou, ktorú zostavil Klement, slávime a potom počas nasledujúceho týždňa sa postíme na počesť apoštolov.“ Zdá sa, že v tej dobe tento pôst trval len jeden týždeň.

Apoštoli sa vraj postili predtým, ako sa vydali na svoje misijné cesty. V sýrskom diele zo štvrtého storočia Kánony apoštolov sa píše, že apoštoli „... naďalej hovorili novými jazykmi národov, v ktorých kázali, a On [Pán] im povedal, čo majú robiť cirkevné obce, čo sa týka modlitby, bohoslužby a zákonov, a oni ďakovali Bohu za toto poznanie, ktoré dostali. Štyridsať dní sa postili a ďakovali tým Bohu a potom Peter umyl učeníkom nohy... potom sa rozišli ku všetkým národom, aby volali ľudí k viere.“

V kánonickom Novom zákone sa spomína jedna udalosť, keď sa prví kresťania postili pred tým, ako sa vydali na cestu. Opisuje určité zhromaždenie v cirkvi v Antiochii: „Ako slúžili Pánovi a postili sa, povedal Svätý Duch: ‚Oddel'te mi Barnabáša a Šavla na dielo, na ktoré som ich povolal.‘ Oni sa postili a modlili, vložili na nich ruky a prepustili ich. A oni, vyslaní Duchom Svätým... hlásali Božie slovo...“ (Skutky apoštolov 13, 2 – 5). Pôst bol očakávanou súčasťou hľadania Pánovej vôle.

Barnabáš a Šavol evanjelizovali v Malej Ázii a potom sa vrátili do Antiochie. Ako to opisujú Skutky apoštolov: „A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili“ (Skutky apoštolov 14, 23).

Duchovní spisovatelia v priebehu vekov považovali pôst za rozhodujúcu zbraň v duchovnom boji. Svätý Izák Sýrsky učí: „... pôst je zbraň, ktorú ustanovil Boh... ľudský rod nepoznal víťazstvo pred pôstom a diabol nikdy nebol porazený našou prirodzenosťou, akou ona je; ale táto zbraň [pôst] skutočne od začiatku zbavovala diabla sily... len čo diabol uvidí niekoho, kto vlastní túto zbraň [pôst], hneď na tohto nášho protivníka a trýzniteľa padne strach, pretože si spomenie a pomyslí na svoju porážku Spasiteľom na púšti; jeho sila je hneď zničená a pohľad na zbraň, ktorú nám dal náš najvyšší Vodca, ho spaľuje. Človek, ktorý je vyzbrojený zbraňou pôstu, je vždy zapálený pre horlivosť. Kto zotráva v pôste, udržiava si pevnú myseľ a je pripravený čeliť všetkým vášňam a odraziť ich.“

„Nedávaj mi chudobu, ani bohatstvo, udeľ mi vždy toľko, koľko potrebujem na živobytie“

V duchu tohto príslovia sme žili aj doteraz aj my, vďační Bohu za krásnych zdravých osem detí v rodičovskom dome, ktorý sme pomaličky svojpomocne zveľadľovali.

V nedeľu 23. 07. 2023 nás však postihlo nešťastie, a celá naša rodinka aj s našou 85 ročnou starou mamou prišla pri požiari nášho rodinného domu o strechu nad hlavou, ale napriek rýchlemu zásahu hasičov a dobrých ľudí sa im podarilo požiar z časti lokalizovať. Chválim Pána, že iba o strechu nad hlavou a nikomu z jedenástich členov rodiny sa nič nestalo.

Stojíme však pred ťažkým životným obdobím – chceme vrátiť radosť do očí našich detí a dostať ich čím skôr pod jednu strechu.

Vďaka Bohu za všetkých ľudí, ktorí nám pomáhajú od prvej chvíle. chýbajú nám k tomu však finančné prostriedky. V Božom slove stojí „**Klopte a otvorí Vám, proste a dostanete**“ – a tak klopete na srdcia dobrých ľudí, ktorí nám vedú finančné pomôcť, zvládnuť opravu nášho príbytku, aby naša rodina mohla znova zasadiť k spoločnému rodinnému stolu a chváliť Pána, že aj keď na nás zoslal túto skúšku, nenechal nás samých.

Za každú finančnú pomoc Vám zo srdca ďakujeme a vyprosujeme u Boha požehnanie.

Rodina Fedinová

Liturgický program od 10.06.2024 do 23.06.2024

<i>Dátum</i>	<i>Čas</i>	<i>Program</i>	<i>Úmysel</i>	<i>Liturgický kalendár</i>
10.06 Po.	18:00	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Martina Filička	Svätý hieromučeník Timotej, pruský biskup.
11.06 Ut.	16:30 18:00	Sv. liturgia rom. Sv. liturgia csl.	† Emil Kopčík † z r. Ľubomíra Rešetára 85	Svätí apoštoli Bartolomej a Barnabáš.
12.06 St.	18:00	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Rinkovskej	Náš prepodobný otec Onufrios Veľký; naš prepodobný otec Peter Atoský.
13.06 Št	16:30 18:00	Sv. liturgia rom. Sv. liturgia csl.	† Mária Tarasovičová ZBP r. Sovičovej 141	Svätá mučenica Akvilína. Svätý Trifylios, biskup cyperskej Leukosie.
14.06 Pia.	18:00	Sv. liturgia csl.	† Milan Kopčík 9 dňová	Svätý prorok Elizeus. Naš otec svätý Metod, konštantínopolský patriarcha.
15.06 So	07:00	Sv. liturgia csl.	† Dávid Sekelský	Svätý prorok Amos.
16.06 Ne.	07:00 08:00 10:00 11:30 15:00	Utieraň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň	ZBP r. Chovancovej 235 ZBP r. Firmentovej Za farské spoločenstvo	NEDEĽA 4. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI 3. hlas
17.06 Po.	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Heleny Kopčikovej 75	Svätí mučeníci Manuel, Sabel a Izmael.
18.06 Ut.	16:30 18:00	Sv. liturgia rom. Sv. liturgia csl.	† Ján Kačmarik ZBP r. Šoltisovej 25	Svätý mučeník Leontios.
19.06 St.	18:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Kerbcárovej 233	Svätý apoštol Júda, podľa tela Pánov brat.
20.06 Št	16:30 18:00	Sv. liturgia rom. Sv. liturgia csl.	† Emília Kopčíková † Helena Filičková 9 dňová	Svätý hieromučeník Metod, patarský biskup.
21.06 Pia.	06:45	Sv. liturgia csl.	† z r. Jozefa Lazora 244	Svätý mučeník Julián Tarzský.
22.06 So.	-	-	-	Svätý hieromučeník Eusebios, samosatský biskup.
23.06 Ne.	10:00 11:30	Sv. liturgia csl. Sv. liturgia rom.	ZBP r. Hricovej 26 Na úmysel darcu	NEDEĽA 5. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI 4. hlas Farská zbierka